

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Formålet med lovforslaget er at gennemføre en forhøjelse af den gældende morarentesats, der er fastsat til diskontoen med et tillæg på 2 pct., således at morarenten kommer til at svare til den gennemsnitlige udlånsrente. Ved en sådan forhøjelse opnås det, at fordringshaverne, når betaling sker for sent, har mulighed for at få dækket det tab, de lider, som følge af at de må finansiere den manglende betaling f.eks. ved at trække på deres kassekredit.

Det foreslås, at morarenten fastsættes til diskontoen med et tillæg på 6 pct., hvilket for tiden svarer til den gennemsnitlige rente inkl. provision for banker og sparekassers udlån til mellemstore erhvervsvirksomheder. Da der over længere perioder kan ske ret betydelige forskydninger i forholdet mellem diskontoen og udlånsrenten, fordi pengeinstitutternes renter er afhængige af en række andre forhold end diskontoen, foreslås det endvidere, at justitsministeren får bemyndigelse til hvert andet år efter forhandling med Danmarks Nationalbank og økonomiministeriet at ændre tillægget til diskontoen, således at morarenten fortsat kommer til at svare til den gennemsnitlige udlånsrente.

2. Ved lov nr. 212 af 26. april 1973 om ændring af købeloven, forsikringsaftaleloven og gældsloven (Ændring af morarentesatserne) erstattedes de hidtidige forholdsvis lave faste morarentesatser i disse love af en variabel morarente sammensat af nationalbankens diskonto med et tillæg af 2 pct. Ved valget af denne rente blev der lagt vægt på, at den er retsteknisk hensigtsmæssig, idet diskontoen er klart fikseret og let konstaterbar, og det blev lagt til grund, at ændringerne i diskontoen afspejler bevægelserne i den almindelige renteutvikling. Tillægget til diskontoen på 2 pct. blev valgt, idet man fandt, at morarenten burde svare til den gennemsnitlige udlånsrente. Loven byggede på de synspunkter om morarentens størrelse, der

er anført i betænkning nr. 652/1972 om morarenter.

Ved lov nr. 652 af 21. december 1977 om renter ved forsinket betaling m.v. blev der gennemført nye regler om, fra hvilket tidspunkt der skal betales morarente af et forfaldent pengekrav. Reglerne herom er i vidt omfang i overensstemmelse med regler, der er gennemført i de øvrige nordiske lande.

Under folketingsforhandlingerne (folketingsdende 1977-78, sp. 3859-3862 og sp. 4083-4094) blev spørgsmålet om en forhøjelse af morarentesatsen drøftet, idet kassekreditrenten dengang i de fleste pengeinstitutter lå 1-2 pct. højere end diskontoen plus 2 pct. Det var imidlertid den udbredte opfattelse, at dette forhold var af midlertidig karakter, og at en morarentesats på diskontoen plus 2 pct. over en lidt længere periode ville svare til den gennemsnitlige kassekreditrente. Som følge heraf ændrede man ikke morarentesatsen ved gennemførelsen af lov om renter ved forsinket betaling.

3. I de senere år er forskellen mellem den gældende morarentesats og det almindelige renteniveau imidlertid blevet større. Dette forhold er bl.a. blevet påpeget af Grosserer-Societetet, der i en henvendelse til justitsministeriet har anmodet om, at morarentesatsen ændres, således at fordringshaveren kan beregne sig en rente, der svarer til den, som han skal afholde til finansiering af varekreditter m.v.

På baggrund heraf anmodede justitsministeriet i foråret 1984 Danmarks Nationalbank og økonomiministeriet om en udtalelse om, hvorvidt diskontoen fortsat kan siges at afspejle den almindelige renteutvikling i samfundet, og i givet fald hvilken procent der skal lægges til diskontoen i dag for at få en rentesats, som svarer til lånemarkedets gennemsnitlige udlånsrente.